

cutting through complexity

Analýza filmových pobídek a vyhodnocení jejich přínosů

Březen 2015

KPMG Česká republika, s.r.o. Tel +420 222 123 101
Pobřežní 1a Fax +420 222 123 100
186 00 Praha 8
Czech Republic

V Praze, 13. března 2015

Vážená paní Bezděk Fraňková,

v souladu se zadáním projektu specifikovaným v objednávce ze dne 27. ledna 2015, Vám předkládáme závěry studie Analýza filmových pobídek a vyhodnocení jejich přínosů.

Tato studie se zabývá identifikací základních parametrů a následnou rámcovou kvantifikací přímých a nepřímých ekonomických dopadů a přínosů filmových pobídek v České republice.

Studie je strukturovaná do dvou základních částí. V první části je definován předmět analýzy, následně je popsána související legislativa a také východiska, z nichž vychází další části analýzy. Rád bych zdůraznil, že při interpretaci veškerých výstupů analýzy je nutné věnovat důkladnou pozornost metodice výpočtů a předpokladům analýzy. Bez využití těchto informací by mohlo dojít k zavádějícímu výkladu výstupů. Součástí první části je vyhodnocení a porovnání systému v Maďarsku, které je považováno za přímého konkurenta ve filmovém průmyslu.

Po úvodu a analytické části následuje popsání metodiky a vyčíslení efektu filmových pobídek podle analýzy odběratelsko-dodavatelských vztahů. Pro komplexnější rozsah rámcové analýzy jsou dále vyhodnoceny ekonomické dopady v případě zrušení filmových pobídek. Výsledkem je srovnání situace, kdy fungují filmové pobídky a vyhodnocení dopadů i srovnání s nulovou variantou bez fungujících filmových pobídek.

Studii uzavírá doplňková analýza odběratelsko-dodavatelských vztahů nepřímých ekonomických efektů a odhadu přínosů ve filmovém cestovním ruchu na základě případů z České republiky i zahraničí.

S pozdravem

Zdeněk Tůma
Partner

Důležité upozornění

Práci na studii jsme započali 1. února 2015 a ukončili 13. března. Od tohoto data jsme neučinili jakékoliv aktualizace této zprávy o jakékoliv další události či okolnosti.

V průběhu přípravy této studie jsme používali primární i sekundární zdroje informací. Primární zdroje představovaly především data o velikosti filmového průmyslu poskytnutá Státním fondem kinematografie a rozhovory s jeho představiteli. Součástí datové základny byly údaje poskytnuté Asociací producentů v audiovizí.

Sekundární sběr informací čerpal z Českého statistického úřadu (ČSÚ), CzechTourism a z dokumentů poskytnutých klientem. V neposlední řadě jsme využili databází a zkušeností odborníků společnosti KPMG, a to jak v České republice, tak v zahraničí.

Tento dokument se odkazuje na „Analýzu KPMG“; jedná se o případy, kdy jsme provedli vlastní analytické procedury na základě dostupných informací, abychom byli schopni prezentovat výsledná data. Nicméně nelze vyloučit případné nesrovnalosti či zkreslení informací způsobené neúplnými zdrojovými daty.

Je nutné poznamenat, že tato práce nebyla předmětem auditu a neobsahuje tak stanovisko nezávislého auditora.

Musíme zdůraznit, že naše doporučení a závěry vycházejí z aktuální situace filmového průmyslu v ČR. V případě změny výchozích předpokladů doporučujeme zvážit aktualizaci zde uváděných závěrů.

Pro bližší informace týkající se omezení našich závěrů se prosím obraťte na osobu zodpovědnou za tento dokument.

Tento dokument je určen pouze pro účely adresáta a neměl by být citován či jinak zmiňován, ať už jako celek nebo jeho část, bez předchozího písemného souhlasu KPMG, kromě případů souvisejících s vlastní realizací předmětného projektu.

Vašimi kontaktními osobami
ve společnosti KPMG
zodpovědnými za tento
dokument jsou:

Zdeněk Tůma
Partner
KPMG Česká republika,
s.r.o.

Tel: + 420 222 123 390
Fax: + 420 222 123 100
ztuma@kpmg.cz

Ondřej Špaček
Manager
KPMG Česká republika,
s.r.o.

Tel: + 420 222 123 668
Fax: + 420 222 123 100
ospacek@kpmg.cz

	Str.
Manažerské shrnutí	[3]
A. Vstupní analýza systému filmových pobídek	[5]
A.1 Východiska zavedení filmových pobídek a rámec podpory filmového průmyslu prostřednictvím pobídek	[6]
A.2 Posouzení využívané argumentace používané pro a proti filmovým pobídkám	[10]
A.3 Analýza současného stavu investičních pobídek v ČR	[14]
A.4 Analýza současného stavu podpory filmového průmyslu pobídkami v Maďarsku	[17]
Shrnutí klíčových závěrů části A	[21]
B. Rámcová analýza dopadů pobídek	[23]
B.1 Rámcové srovnání návratnosti pobídek při podpoře filmových projektů	[24]
B.2 Rámcová analýza ekonomických dopadů v případě zrušení filmových pobídek	[28]
B.3 Rámcová analýza nepřímých ekonomických efektů a rámcový odhad přínosů	[30]
Shrnutí klíčových závěrů části B	[35]

Shrnutí části A

- V České republice jsou pobídky filmovému průmyslu poskytovány dle Zákona č. 496/2012 formou **navrácení části uznatelných nákladů**, a to až **po ukončení filmové produkce** a uskutečnění auditu rozpočtu. Podmínkou pro přiznání filmové pobídky je splnění kritérií kulturního testu, jenž ověřuje, nakolik je filmový projekt v souladu s evropskými hodnotami a zda podporuje českou kulturu. Další podmínkou je předložení finančního zajištění projektu včetně rozpočtů a vyčíslení uznatelných nákladů.
- Uznatelné náklady jsou pouze ty, které příjemci pobídek (investoři) vynakládají externě dodavatelům za zboží a služby, zatímco interní náklady (mzdy, energie, odpisy) nelze z pobídky pokrývat. Tím se nicméně komplikuje situace např. pro filmové ateliéry (např. Barrandov), které, pokud by byly žadatelem o pobídku, nemohou z pobídky hradit část interních nákladů souvisejících s filmovým projektem. Toto pravidlo znevýhodňuje právě filmové ateliéry, **kteří by jinak svým renomé mohly přispět k lákání zahraničních filmových produkcí**.
- V Evropě poskytuje filmové pobídky různou formou zhruba polovina zemí. Výše maximálního podílu navrácených uznatelných nákladů se pohybuje mezi 17 % a 30 %. V ČR je výše podílu 20 % z nákladů na české subdodavatele zboží a služeb. Druhá 10% sazba, určuje míru vrácených nákladů, kterými byly uhrazeny odměny hercům a dalším členům štábu, jež mají místo podnikání mimo území ČR, ale odměna je předmětem srážkové daně v ČR.
- V roce 2014 činil **objem prostředků na filmovou produkci utracených v ČR celkem cca 4,9 mld. Kč**. Filmové pobídky v r. 2014 byly ve výši 800 mil. Kč. Jedná se o navýšení oproti roku 2013, kdy byly pobídky 500 mil. Kč a objem filmové produkce 3,6 mld. Kč. Pro rok 2015 je rozpočtováno na filmové pobídky 500 mil. Kč.
- Náklady na produkci filmu vytváří z větší části filmový štáb a jeho dodavatelé i subdodavatelé. Podstatná část nákladů plyne na poskytování služeb nefilmového charakteru. Podíl se mění podle náročnosti produkce na služby místních subdodavatelů služeb (zejména stavby). Přibližný podíl je **58 % filmových nákladů a 42 % nefilmových nákladů**.
- Filmové pobídky vytváří přímé zahraniční investice, které přímou úměrou korelují s výší filmových pobídek. Investice ve filmovém průmyslu se přelévají do dalších oborů podle toho, jaké služby konkrétní projekt vyžaduje. **Filmová produkce pomáhá vytvářet a zachovávat pracovní místa** v subdodavatelském řetězci a to zejména u malých a středních podniků a živnostníků. Mezi žádaná odvětví patří také tradiční řemesla a další úzce specializované obory.
- Kromě přímých efektů pobídek existuje několik nepřímých efektů. Významným oborem ovlivněným pobídkami je příjezdový cestovní ruch v ČR. Vyobrazení ČR ve filmech je silným marketingovým nástrojem propagace země v zahraničí.
- Daňové příjmy (DPH, daně z příjmů, spotřební daně, sociální a zdravotní pojištění) z filmového průmyslu převyšují výdaje na pobídky. Po započtení dalších úrovní dodavatelů a subdodavatelů se daňové příjmy zvyšují. Filmový průmysl patří k odvětvím, ve kterých se **návratnost investic ze státního rozpočtu vyznačuje nízkou rizikovostí a okamžitým/zpětným účinkem** (filmové pobídky jsou vypláceny až **po ukončení produkce, tedy po vynaložení nákladů investorem a předložení auditu**).
- Filmy natáčené v prostorách kulturních památek znamenají okamžitý, poměrně významný příjem do rozpočtu Národního památkového ústavu (ten následně část dává danému objektu). V rámci natáčení je v některých případech prováděna renovace částí objektu na náklady produkce. Produkce filmu Child 44 utratila 9,2 mil. Kč pouze za pronájmy (mimo studia), seriál Mušketýři platil za **pronájmy zámků a hradů přibližně 300 000 Kč týdně**. Tyto částky mohou přispět k udržení a obnově kulturně významných objektů ve správě státu.
- V České republice je zaveden systém investičních pobídek v průmyslu. Na rozdíl od filmových pobídek je možné některé druhy pobídek v průmyslu čerpat v investiční fázi (zvýhodněný převod území) a některé v době realizace (sleva na dani). Poskytnutí průmyslových pobídek se váže zejména na vznik pracovních míst, naplnění minimálních limitů pro pořízení majetku či šetrnost k životnímu prostředí. Pracovní místa obsazovaná díky průmyslovým pobídkám jsou v investiční fázi zejména ve stavitelství a logistice a v provozní fázi ve zpracovatelských odvětvích a managementu. Čerpání přínosů z pobídek probíhá dlouhodobě ve strategickém horizontu, na rozdíl od filmových pobídek, které mají okamžitý dopad.

Shrnutí části B

- Ve druhé části studie byly dopady filmových pobídek modelově kvantifikovány i v dalších úrovních odběratelsko-dodavatelských vazeb (tedy včetně dalších úrovní subdodavatelů). Tato metodika byla zvolena, aby bylo možné komplexně vyčíslit ekonomický dopad vyplývající z filmových natáčení. Základem pro tento model jsou nejrůznější faktory ovlivňující příjmy a náklady plynoucí z filmového průmyslu, mimo jiné dodavatelé v prodeji zboží, ubytování, stravování, logistice a dalších včetně jejich subdodavatelů.
- V rámci analýzy odběratelsko-dodavatelských vztahů byly porovnány příjmy z filmového průmyslu, zpracovatelského průmyslu a příjmy z cestovního ruchu za jeden kalendářní rok. Příjem státnímu rozpočtu spočívá v přímých i sekundárních daňových příjmech, sociálního pojištění, zdravotního pojištění a příjmů krajů a obcí.
- Z modelové projekce vyplývá, že objem filmového průmyslu (včetně dalších úrovní odběratelsko-dodavatelských vazeb) v ČR **za období 10 let dohromady bude tvořit investici v celkové výši 79,8 mld. Kč** (tedy objem filmového průmyslu za období 10 let po odečtení každoroční pobídky). Prostředky, které do české ekonomiky přinese konkrétní referenční projekt s relativně srovnatelnou pobídkou ve **zpracovatelském průmyslu** za 10 let budou tvořit **67,9 mld. Kč** (při poskytnutí pobídky pouze v prvním roce a tedy jejím odečtení při výpočtu).
- Indukovaná zaměstnanost filmového průmyslu činí odhadem **8 570 plných pracovních úvazků ročně** (ve srovnání s 2 690 pracovními místy vytvořených referenčním projektem ve zpracovatelském průmyslu a 12 080 pracovními místy v odvětví cestovního cestovním ruchu).
- Součástí studie je analýza dopadů krajní situace, kdy by byly filmové pobídky zrušeny úplně. V takovém případě by došlo k jednoznačnému odlivu zahraničních investic do filmového průmyslu v důsledku přesunutí filmových produkcí do jiných konkurenčních zemí ve střední Evropě. Za předpokladu, že by tímto došlo k 70% poklesu zahraničních investic ve filmovém průmyslu (odhad plyne z poklesu investic v předchozích letech), by tento propad zahraničních investic znamenal přibližně **2,5 mld. Kč**. Z toho by plynula **přímá ztráta 500 mil. Kč byla pro veřejné rozpočty a cca 1 mld. Kč** v dodatečných příjmech státního rozpočtu plynoucích z nevytížení dalších odběratelsko-dodavatelských vztahů.
- Nepřímé dopady investičních pobídek se přenáší významnou měrou do cestovního ruchu a propagace České republiky v zahraničí. Tzv. „filmový turismus“ je rozšířeným konceptem cestovního ruchu, který má v ČR velký potenciál. Ve světovém měřítku patří ČR k vyhledávaným destinacím filmových turistů pro návštěvy filmových lokací, což přímou úměrou koreluje s počtem projektů natočených v ČR. **Příjem z filmového cestovního ruchu do státního rozpočtu** (po započtení dalších úrovní odběratelsko-dodavatelských vazeb) **byl odhadnut ve výši cca 1,4 mld. Kč**. Související počet **plných pracovních úvazků dosahuje 5 159**.

cutting through complexity

Část A

Vstupní analýza systému filmových pobídek

A.1

**Východiska zavedení filmových
pobídek a rámec podpory
filmového průmyslu
prostřednictvím pobídek**

CO

- Filmová pobídka v České republice je poskytována formou **navrácení části uznatelných nákladů***, které jsou vynaloženy producentem filmu / investorem. Rozlišují se dvě sazby. První, 20% sazba, určuje jaký podíl nákladů na zboží a služby bude investorovi vrácen (náklady musí přímo souviset s filmovým projektem a dodavateli jsou osoby, které mají místo podnikání v ČR a jsou zaregistrováni jako plátcí daně). Druhá 10% sazba, určuje podíl vrácených nákladů, kterými byly uhrazeny odměny hercům a dalším členům štábu, jež mají místo podnikání mimo území ČR, ale odměna je předmětem srážkové daně v ČR.

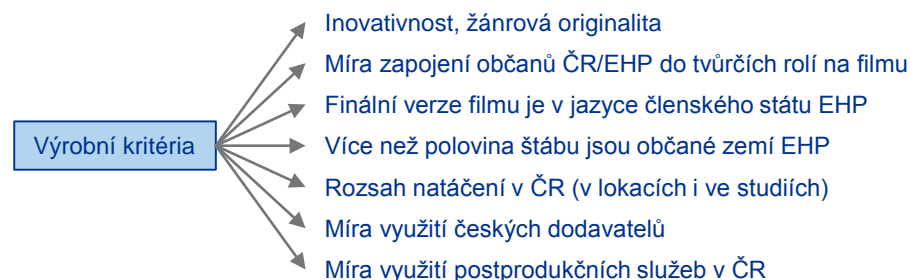
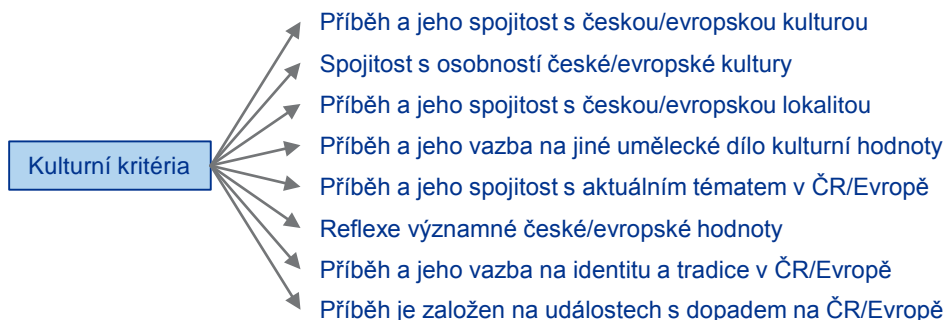
* **Uznatelné náklady** jsou pouze ty, které příjemci pobídek (investoři) vynakládají externě dodavatelům za zboží a služby, zatímco interní náklady (mzdy, energie, odpisy) nelze z pobídky pokrývat. Tím se nicméně komplikuje situace např. pro filmové ateliéry (např. Barrandov), které, pokud by byly žadatelem o pobídku, nemohou z pobídky hradit část interních nákladů souvisejících s filmovým projektem. Toto pravidlo znevýhodňuje právě filmové ateliéry, které by jinak svým renomé **mohly přispět k lákání zahraničních filmových produkcí.**

PROČ

- Účel poskytování filmových pobídek je definován Zákon č. 496/2012, který říká, že jde zejména o podporu výroby audiovizuálních děl v České republice a zvýšení konkurenceschopnosti českého filmového průmyslu – nemá tedy povahu grantu, u kterého je s větším důrazem posuzuje kulturní přínos žadatelského projektu a na rozdíl od filmové pobídky bývají obvykle v případě grantu přiznány finanční prostředky před zahájením realizace filmového projektu. V hodnocení projektů, kterým má být přiznána podpora se posuzuje především ekonomický prospěch pro Českou republiku (v rámci kulturního testu).

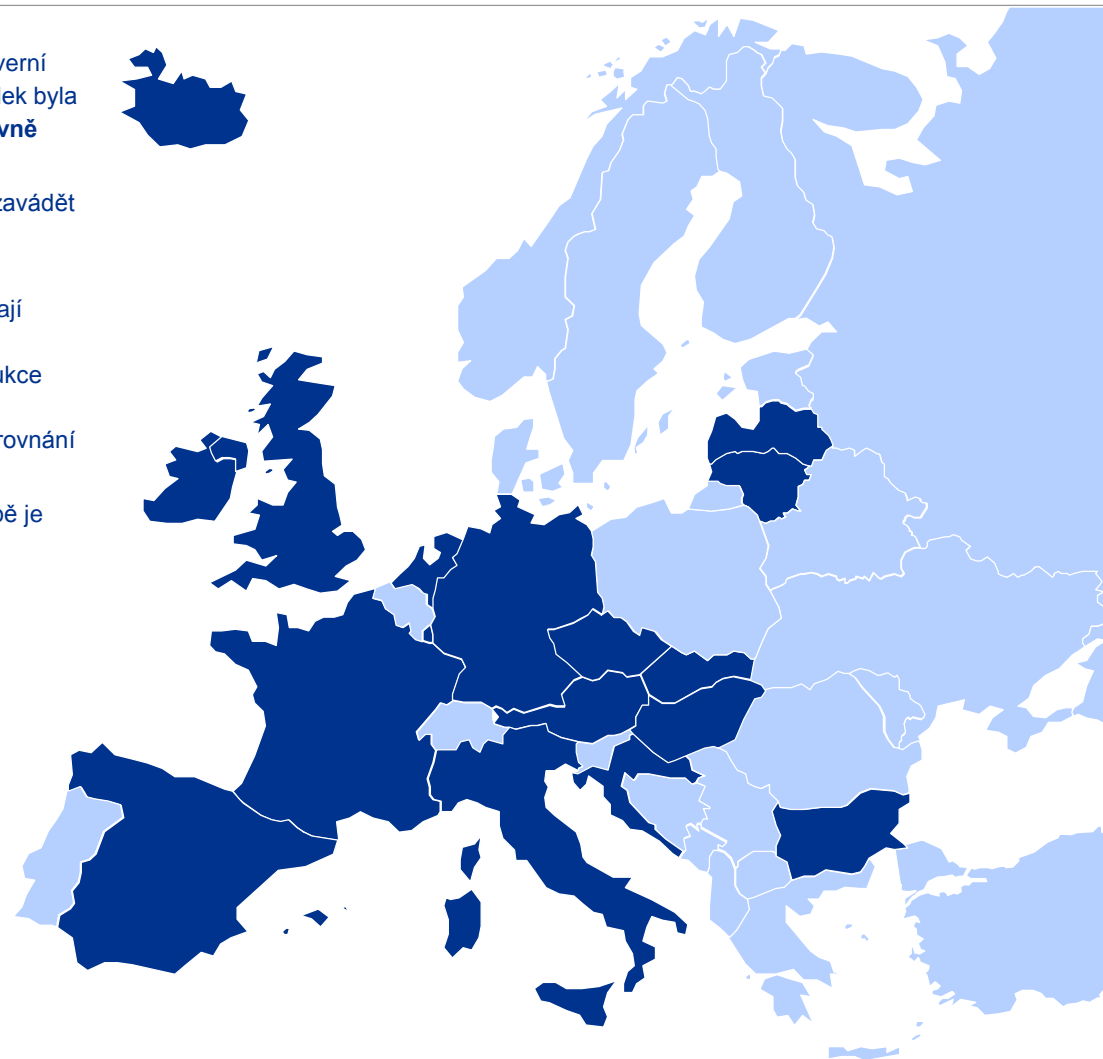
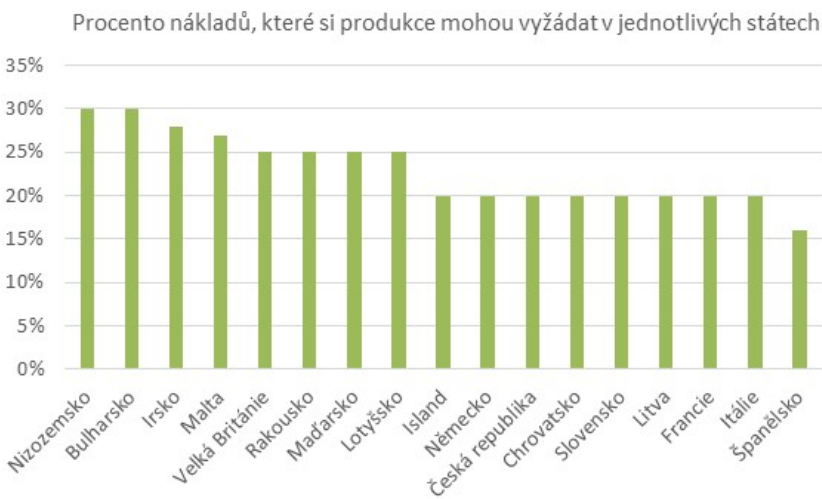
JAK

- Přiznávání filmových pobídek je regulováno Zákonem o audiovizuální a tedy **ne každý film je kvalifikovaný získat filmovou pobídku (a tedy navrácení 20 % nákladů vynaložených v České republice)**. Mezi kritéria výběru filmů s nárokem na filmovou pobídku patří kritéria formální (např. stopáž filmu), kvalitativní (např. obsahová stránka) i kvantitativní (např. určitá výše rozpočtu určená k uhrazení nákladů v ČR). Mezi nejvýznamnější kritéria patří:
 - film je vyroben nebo koprodukován osobou, která má místo podnikání (příp. trvalý pobyt) v České republice a je zaregistrovaná u příslušného správce daně
 - filmový projekt musí projít kulturním testem, to znamená musí získat alespoň polovinu v bodovém hodnocení, které posuzuje 15 oblastí týkající se výroby a formy filmového projektu (tzv. výrobní kritéria) a obsahu filmu (kulturní kritéria). Podobným testem se kvalifikují filmové projekty i v ostatních zemích Evropy. V České republice se posuzují tato kritéria (*zde jsou kritéria uvedena ve krácené verzi*):

Zdroj: Zákon č. 496/2012 o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizu); Kulturní test – Czech Film Commission

- Podpora filmového průmyslu prostřednictvím pobídek se poprvé objevila v Severní Americe a to formou daňových pobídek. Primární motivací pro zavedení pobídek byla **stimulace odvětví, které zaměstnává relativně velký počet lidí a má relativně vysoký pozitivní dopad na ekonomiku regionů.**
- Zavedení filmových pobídek vyvolalo reakci ostatních států, které začali také zavádět filmové pobídky v zájmu **udržení konkurenceschopnosti** a zvýšení zájmu především zahraničních štábů o natáčení v dané zemi.
- Více než polovina zemí Evropské unie nabízí filmové pobídky, které se podobají systému filmových pobídek v České republice – vyznačeno v mapě a v grafu. Ostatní země Evropy mají jiné systémy podpory pro domácí i zahraniční produkce (např. pouze granty, dotace) a několik zemí nenabízí filmové pobídky (např. Rumunsko, Portugalsko či Řecko). Země, které pobídky nenabízí nemají v porovnání se zbytkem Evropy rozvinutou filmovou infrastrukturu.
- Za přímého konkurenta ČR ve filmovém průmyslu ve střední a východní Evropě je považováno Maďarsko.

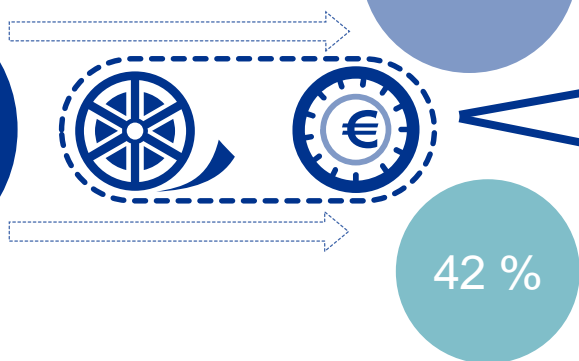

■ Státy nabízející podobnou formu filmových pobídek jako Česká republika

Zdroj: Státní fond kinematografie, KFTV (www.kftv.com)

Konečnými příjemci investic ve filmovém průmyslu jsou zaměstnanci společností zabývajících se filmovou produkcí a subdodavatelé (živnostníci či společnosti) z různých oborů. Podíl profesí souvisejících přímo s filmovou produkcí je zhruba 58 % a podíl nefilmových profesí zapojených do tvorby filmu je přibližně 42 %.

**4,9
mld. Kč
(2014)**

V roce 2014 proto plynulo do nefilmových profesí přibližně 1,9 mld. Kč a do filmových profesí 2,6 mld. Kč, zejména díky pobídkám ve výši necelých 0,5 mld. Kč.

Pozn.: Jedná se o průměrné hodnoty projektů různých velikostí a zaměření. Do odhadu byly započítány zahraniční i české projekty, produkce v řádech milionu až miliardy a pro porovnání také vybrané pokračující projekty. Největší rozdíly byly v položkách ostatních nákladů, odborných řemesel (v závislosti na nákladech na stavbu lokací) a v hudebním dokončení (zahraniční produkce pro hudbu alokovaly vyšší objem prostředků).

	Režie a scénář 5,0 %	<ul style="list-style-type: none"> • autoři, scénáristé, dramaturgie, script, režie • asistenti
	Produkce a štáb 18,0 %	<ul style="list-style-type: none"> • produkční tým • služby kameramanů, osvětlovačů, riggerů • asistenti a koordinátoři, osobní služby, ostatní výpomoc
	Grafika, hudba a střih 13,9 %	<ul style="list-style-type: none"> • služby art departmentu, grafiků, kresličů, architektů • střih, hudba, zvukaři a zvukové dokončení • asistenti a runneři na place
	Herci a komparz 6,8 %	<ul style="list-style-type: none"> • honoráře za hlavní i vedlejší role, komparz • casting, zajištění kaskadérů a doubles
	Kostýmy a masky 3,0 %	<ul style="list-style-type: none"> • služby kostymérů, návrhářů, maskérů, švadlen • náklady za pořízení, výrobu nebo pronájem kostýmů a masek
	Odborná řemesla 15,1 %	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a úklid lokací, výroba dekorací • služby rekvizitářů, lock-ups, mechaniků • set dekoratéri
	Administrativa 2,7 %	<ul style="list-style-type: none"> • služby konzultantů, účetních, právní služby, tlumočníci a překladatelé • tisk, kopírování, bankovní poplatky, licenční poplatky, telekomunikace
	Ubytování a catering 5,1 %	<ul style="list-style-type: none"> • služby art departmentu, grafiků, kresličů, architektů • zajištění cateringu na natáčení, diety a stravné
	Doprava 3,9 %	<ul style="list-style-type: none"> • služby řidičů, přepravních společností, kurýrní služby • letenky, jízdenky • pronájem dopravních prostředků, náklady na pohonné hmoty
	Pronájmy 13,4 %	<ul style="list-style-type: none"> • nájmy venkovních lokací vč. poplatků, nájmy techniky a zařízení • pronájem studií a ateliérů
	Ostatní náklady 13,1 %	<ul style="list-style-type: none"> • ostatní nákupy materiálu a vybavení • ostatní služby

A.2

**Posouzení využívané
argumentace používané pro
a proti filmovým pobídkám**

PRO

PODPORA PŘÍLIVU ZAHRANIČNÍCH INVESTIC

- Zahraniční filmové projekty mají rozpočtovány náklady v ČR i v zahraničí, uznatelné náklady pro filmové pobídky jsou však jen ty vynaložené v ČR. Existuje souvislost mezi nabízením filmových pobídek a zájmem štábů natáčet v ČR (dokázaná propadem zájmu filmařů po roce 2004, kdy byly zavedeny pobídky v ostatních státech Evropy). V roce 2014 měly celkem zahraniční filmové produkce, které žádaly o pobídky rozpočtovány investice v ČR ve výši 5,9 mld. Kč. což vyžadovalo pobídky ve výši 1 mld. Kč. Nakonec byly realizovány investice ve výši cca 4 mld. Kč.

PODPORA ZAMĚSTNANOSTI / MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

- Filmové projekty mají vliv na krátkodobou zaměstnanost a vytěžování především malých a středních podniků a obvykle trvají několik měsíců (pokud nejde o dlouhodobý projekt televizních seriálů). Je reálné, že vytvoření stabilních podmínek pro přiznávání filmových pobídek přispěje ke stabilnější a dlouhodobější zaměstnanosti a stimulaci investic u malých a středních podniků. Zaměstnanost ve filmovém průmyslu znamená příjem kvalifikovaným i nekvalifikovaným pracovníkům v mnoha odvětvích.

PROPAGACE ČR V ZAHRANIČÍ (DOPAD NA CESTOVNÍ RUCH)

- Řada filmů využívá exteriérové i interiérové lokace v České republice, což posiluje atraktivitu země jako turistické destinace může být dále podpořeno návaznou propagací. Díky tomuto lze podpořit příjezdový cestovní ruch z tradičních a strategických trhů (např. Asie), jak ve větším či menším měřítku dokládají případové studie na celém světě. V České republice toto dokládá posílení příjezdového turismu z Jižní Koreje od deseti tisíc osob ročně mimo jiné díky televiznímu seriálu z r. 2005.

PROTI

PODPORA JEDNOHO ODVĚTVÍ NA ÚKOR JINÉHO

- Častým argumentem směřujícím proti filmovým pobídkám je, že prostředky vynaložené na filmové pobídky budou v rozpočtu chybět a je tak podporováno jedno odvětví na úkor jiného. Prostředky ze státního rozpočtu by mohly být vynaloženy na cokoli jiného, nicméně v daném případě se jedná o částečnou vratku daní, které byly vyvolány právě spotřebou filmařů v ČR.
- Daňové příjmy* (bez jakýchkoliv daňových příjmů plynoucích z dalších úrovní odběratelsko-dodavatelských vztahů) z realizace filmových natáčení převyšují výdaje vynaložené na filmové pobídky o několik jednotek procent.
- Stále platí, že z veřejných prostředků by mohlo být podpořeno jakékoliv jiné odvětví, nicméně je třeba poznamenat, že bez částečného navrácení prostředků do filmového průmyslu formou pobídek by velmi pravděpodobně do České republiky filmové štáby přestaly jezdit kvůli vysoké konkurenci okolních států.
- Zvýšení rozpočtu určeného na filmové pobídky tedy znamená navýšení rozpočtu na straně výdajů, ale nesmí být opomenuto zvýšení rozpočtu na straně příjmů prostřednictvím daní plynoucích ze spotřeby filmařů a jejich dodavatelů.

JDE O DOTACI NA PROJEKTY DISKUTABILNÍ KVALITY

- Filmová pobídka nemá povahu dotace, protože pobídka je podmíněná ekonomickou spotřebou v České republice – je tedy v první řadě nástrojem, jak přilákat investice. Výše pobídky je kalkulována na základě již vynaložených nákladů a je tak v zásadě slevou na již proběhlé spotřebě – jde o systém zpětného hrazení.
- Přestože filmový projekt požadující filmovou pobídku musí projít Kulturním testem nejsou požadavky tak přísné, jako v případě dotací, protože motivace poskytování pobídek je první řadě ekonomická.

* DPH, daně z příjmů, spotřební daně, sociální a zdravotní pojištění

VLIV NA REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Produkce zahraničních filmových štábů probíhá převážně v pražských filmových ateliérech, dalších pražských lokacích a ve Středočeském kraji. V České republice nebyl v době studie plně využitý potenciál regionů, nebyla vybudována efektivní síť propagace filmových lokací.

Regionální filmové kanceláře

V České republice spolupracují s Czech Film Commission a CzechTourism následující regionální kanceláře:

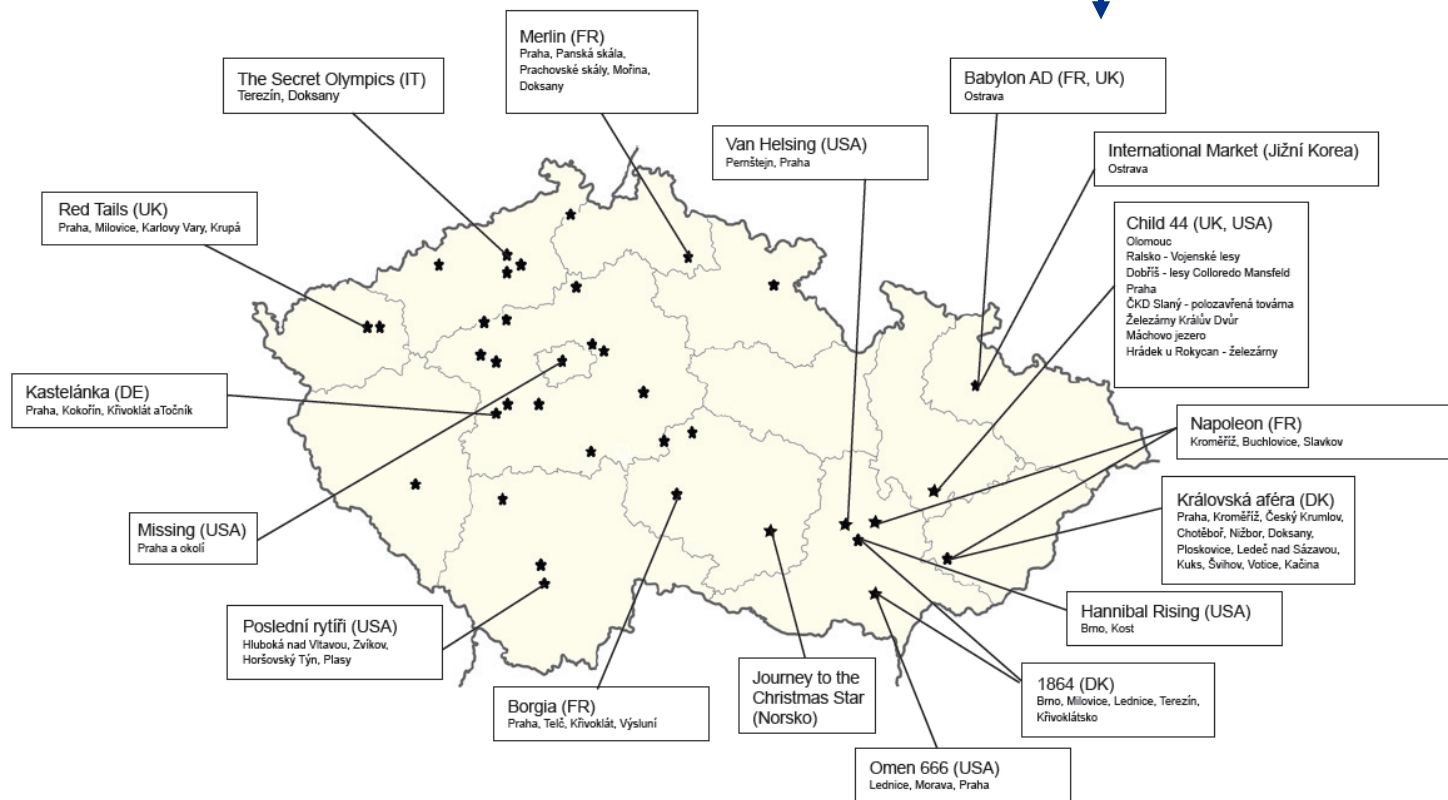
- Film Ostrava!!! (Magistrátu města Ostrava)
- Filmová kancelář jižní Čechy (občanského sdružení Jihočeský patriot)
- East Bohemia Film Office (Destinační společnosti Východní Čechy)
- Jeseníky Film Office (organizace Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu)

V případě větší propagace lokací v různých regionech České republiky má dopad dvě úrovně.

Vliv odběratelsko-dodavatelských vztahů zahrnuje na první úrovni dopad investic filmového průmyslu do místa natáčení, kde jsou uplatňovány služby místních subdodavatelů (pohostinství, doprava, pronájmy, stavba a zemní práce, řemeslné a odborné služby a manuální výpomoc). Sekundárním přínosem pro region je podpora cestovního ruchu.

V případech českých a menších zahraničních produkcí se jedná zejména o zvýšení návštěvnosti turistů zůstávajících 0-3 dny.

Mapa významných projektů v regionech

Zdroj: Státní fond kinematografie

VLIV NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZACHOVÁNÍ KULTURNÍ TRADICE

Produkcce filmu se může životního prostředí dotýkat v různé míře v závislosti na lokaci natáčení. Části natáčení mohou probíhat ve studiu, v pronajatém objektu, ve venkovních lokacích nebo ve vlastních stavbách. Dopady jsou vyhodnoceny níže.

Studiová tvorba

Neutrální vliv

Studiová tvorba nemá ze své podstaty zásadní vliv na životní prostředí nebo zachování kulturní tradice. Část produkce probíhající ve studiu má zanedbatelný vliv na využití dopravní infrastruktury a spotřebu energií. Až na výjimečné případy nepřispívá k zachování či propagaci kulturní tradice (mezi výjimky patří studiové a digitální ztvárnění místa kulturního významu).

Pronájem veřejných objektů

Pozitivní vliv

Pronájem veřejných objektů přispívá k zachování kulturních památek. Filmové štáby pronajímají veřejné objekty krátkodobě (v řádu dní až týdnů) platí za pronájmy částky převyšující příjem z komerčního využití, zpravidla včetně náhrady za ušlé vstupné.

Příklad nákladů na nájmy lokací zahraničních projektů:

Zahraniční projekty	Nájmy lokací
Mušketýři	7,0 mil. Kč
Child 44	9,2 mil. Kč
Rockstar	6,1 mil. Kč
Crossing lines	1,0 mil. Kč
1864	3,3 mil. Kč

České projekty	Nájmy lokací
Díra u Hanušovic	150 tis. Kč
Krásno	97 tis. Kč
Andělé	601 tis. Kč

Pronájem lokací a souvisejících služeb (parkovacích ploch, zajištění objektu) se u projektů vyžadujících natáčení v kulturně zajímavých lokacích pohybuje okolo **5 % celkového rozpočtu**. Týdenní nájmy oblíbených lokací se pohybují od 50 do 500 tis. Kč. Tato částka tvoří příjmy kulturních památek, z nichž je umožněn jejich provoz a obnova.

Venkovní lokace bez stavby

Mírně negativní vliv

Venkovní lokace bez stavby, tzv. zábory veřejného prostranství, jsou podmíněny povolením příslušných místních úřadů. V případě natáčení v chráněných oblastech a v okolí kulturních památek musí štáb dodržovat podmínky povolení a obecné podmínky pohybu v daných oblastech. Pronájem veřejných pozemků je zpoplatněn. V přírodních lokalitách je možný dopad na životní prostředí během natáčení, vliv na zachování kulturní tradice není jednoznačný.

Venkovní lokace se stavbou

Neutrální vliv

Stavba lokací probíhá v závislosti na charakteru projektu ve více typech lokalit. Jedná se o místa zajímavá kvůli kulturním monumentům a přírodním krásám, nebo o místa s nízkým běžným výskytem osob. Natáčení se z velké části omezuje na stavbu, nelze obecně vyvodit vliv pro okolní prostředí. Po stavbě lokace a natáčení odstraní produkční tým viditelné pozůstatky.

TECHNOLOGIE, KNOW-HOW A ZKUŠENOSTI

K technologickému spillover efektu dochází s rostoucí mírou tehdy, pokud je daný sektor v zemi rozvinutější, náročnější na znalosti a pokud je spolupráce intenzivnější. V opačném případě může dojít k vytlačení stávajících firem (nerozvinutý sektor), nízké míry přenosu (export zboží bez zapojení znalostí) nebo nedostatečného kontaktu pro přenos. Filmový průmysl v ČR je tradiční sektor náročný na znalosti, při koprodukcí je spolupráce produkčních společností časově omezená, zato vysoce intenzivní. Lze tvrdit, že **filmový průmysl splňuje základní podmínky pro technologický spillover efekt**.

Při technologickém spillover efektu dochází k přenosu zkušeností, know-how a inovací v daném sektoru. Tento efekt je obousměrný, tedy zahraniční produkce zároveň čerpá z přenosu zkušeností české produkce.

A.3

**Analýza současného
stavu investičních
pobídek v ČR**

CO

Investiční pobídky v průmyslu fungují v ČR na základě zákona č. 72/2000 Sb. o investičních pobídkách. Podpořeny mohou být projekty ve **zpracovatelském průmyslu a strategické investice**. Maximální výše podpory je stanovena do 25 % uznatelných nákladů. Výjimkou jsou pouze investice realizované v Praze, kde nejsou pobídky poskytovány vůbec. Zákon vylučuje pobídky dále pro služby dopravní, logistické, kurýrní, konzultační a kulturní, v oblasti cestovního ruchu a další.

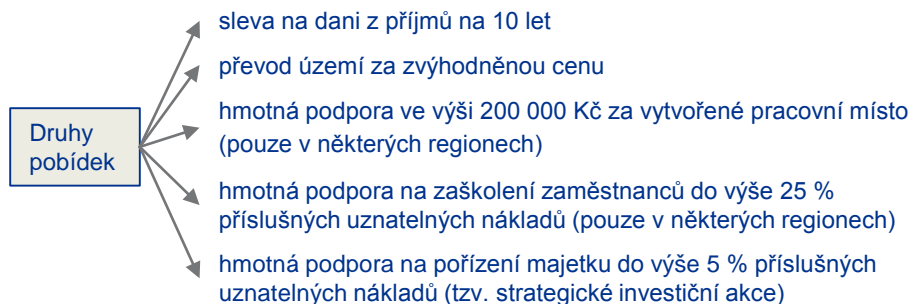
PROČ

Účel poskytování investičních pobídek v průmyslu vyplývá z Akčního plánu na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti ČR schváleného v listopadu 2014. Podpora má být cílena na jednotlivé segmenty ekonomiky, do výroby s vysokou přidanou hodnotou, exportním potenciálem a vysokým podílem výzkumu a vývoje. Pobídky se zaměřují na vyšší motivaci k dlouhodobosti a strukturální vhodnosti investic.

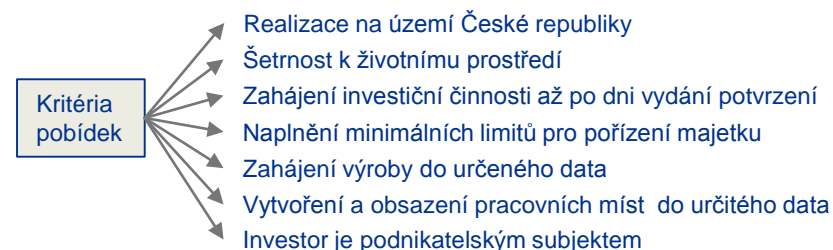
JAK

Aby byla investice podpořena pobídkou, musí investor vypracovat a předložit investiční záměr zohledňující zákonem daná kritéria, včetně externího posudku. Ke konečnému příslibu investiční pobídky se vyjadřují MPSV, MF, MŽP a dotčené obce, kteří také mohou definovat podmínky investic. **Činnost související s realizací investic může být zahájena až po vydání příslibu, čerpání pobídek však nastává již v průběhu investiční fáze**, v závislosti na druhu pobídek /viz schéma níže).

Pobídky se dělí do následujících druhů:

Všeobecné podmínky definované zákonem o investičních pobídkách zahrnují zejména:

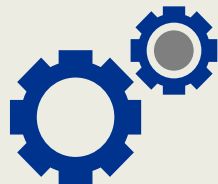
VÝVOJ

Na úrovni Evropské unie byla schválena nová zákonná úprava poskytování veřejné podpory (konkrétně jde o Obecné nařízení o blokových výjimkách (GBER) a Pokyny k regionální státní podpoře na období 2014 - 2020 (RAG)). Výše přípustné míry státní podpory velkým podnikům byla snížena z 40 % na 25 %, míra podpory středním podnikům byla navýšena o 10 procentních bodů a malým podnikům o 20 procentních bodů.

Návrh novely zákona o investičních pobídkách **navyšuje limity podpory a v některých oblastech uvolňuje kritéria pro získání pobídky**. Návrh zákona byl v době zpracování studie schválen Poslaneckou sněmovnou ČR. Mezi významnější změny v tomto návrhu bylo navýšení maximální podpory na pořízení majetku strategických investic z 5 % na 10 %, nově osvobození od daně z nemovitosti na 5 let ve vybraných zónách a navýšení maximální hranice hmotné podpory na nově vytvořené pracovní místo. Nově zavedena byla podmínka vytvoření 20 pracovních míst také pro projekty ve zpracovatelském průmyslu.

Zdroj: Zákon č. 72/2000 Sb. o investičních pobídkách; Sněmovní tisk 302/0 – novela zákona č. 72/2000 Sb.

Investiční pobídky v průmyslu

Investiční pobídky ve filmu

Průběžné čerpání Přínosy ve strategickém výhledu (s výjimkou staveb a logistiky)

Jednorázové čerpání Přínosy okamžité (pobídka je vyplácena zpětně)

Účetní, právní, management
Dělníci, konstruktéři, inženýři
IT technici
Stavební profese
Logistika stavby

Dotčené obory

Účetní, právní, management (produkce a režie)
Umělecké profese (art department, herci)
Logistika a stavba
Odborná či tradiční řemesla (truhláři, kostyměři, krejčí, maskéři, šperkaři, parukáři, čalouníci, obuvníci, štukatěři, ilustrátoři aj.)
Dělníci, konstruktéři, inženýři, bagristé
Neodborné profese (komparz, asistence)

Spíše negativní dopad na životní prostředí

Neutrální dopad na životní prostředí

- Investiční pobídky v průmyslu umožňují realizaci především velkých projektů s dlouhodobým působením. Pracovní místa jsou vytvořena především ve zpracovatelském průmyslu (dělníci, oboroví specialisté a management), stavebním průmyslu (pokud je součástí investice stavba) a s rozšiřující se tendencí také v dalších oborech s možným strategickým uplatněním. Pracovní místa zpravidla vznikají přímo v souvislosti s uskutečněním investičního záměru.
- Pobídky ve filmovém průmyslu mají dopad na relativně širokou škálu specializovaných oborů ve filmovém i nefilmovém průmyslu. Mezi nefilmové lze řadit kreativní obory, umělecké profese, úzce specializovaná a tradiční řemesla, pohostinství a obory související se stavbou. Specializované živnosti jsou v některých případech závislé na filmové tvorbě (řemesla, umělecké obory) a v některých jde o jeden z oborů působnosti (stavební průmyslu, pohostinství).
- Účinek pobídek v průmyslu je dlouhodobý s dobou návratnosti v rozmezí strategických plánů. Pobídky ve filmovém průmyslu mají efekt okamžitý (jsou vypláceny zpětně).

A.4

**Analýza současného
stavu podpory
filmového průmyslu
pobídkami v Maďarsku**

Podpora filmového průmyslu

V Maďarsku je systém podpory filmového průmyslu odlišný od českého. Základem je nepřímá podpora poskytovaná prostřednictvím maďarských poplatníků daně (subdodavatelů služeb). Subdodavatelé díky podpoře mohou čerpat daňové výhody.

Nepřímá podpora se vztahuje na **filmovou produkci a distribuci**. Charakter podpory je následující:

- Má formu pobídek.
- Zahraniční pobídky jsou určeny pro filmy vytvářené zahraničními filmaři za účasti maďarské produkční společnosti.
- Rozpočet musí být předem celý krytý, cílem z pohledu investorů je snížit náklady (na rozdíl od přímých dotací, jejichž cílem je pokrytí nákladů na produkci).
- Příspěvek získá přímo zahraniční investor.

Základem pro nepřímou podporu je 100 % přímých produkčních nákladů, pokud je **alespoň 80 % z nich uznatelných jako maďarské produkční náklady**. V případě nižšího podílu se základ vypočítá vynásobením maďarského podílu koeficientem 1,25. Celkové roční výdaje na filmové pobídky nejsou zákonem omezeny, existuje pouze strop na jednotlivé projekty ve výši 25 % z uznatelných nákladů (viz graf vpravo).

Maximální výše pobídek

Produkční společnosti mohou jako celek získat pobídku ve výši až 25 % nákladů celého rozpočtu. Pokud bude nejméně 80 % nákladů vyplaceno za natáčení v Maďarsku a nanejvýš 20% za natáčení v zahraničí, lze stále nárokovat pobídku z celého rozpočtu. Výše pobídky za maďarskou produkci dosáhne až 31,25 %.

Uznatelné náklady	Neuznatelné náklady
<ul style="list-style-type: none"> • Přímé produkční náklady na maďarskou produkci (před-produkce, produkce a post-produkce) • Mzdy hrazené kvalifikovanou maďarskou produkcí • Finanční náklady, administrativa, pojištění, ubytování atp. • Cestovní náklady do a z Maďarska (včetně přestupu) • Náklady za nemaďarské subdodavatele do 25 % • Příprava filmového plánu a natáčení 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepřímé náklady na reklamu a propagaci přesahující 2 % celkového rozpočtu (tedy 5 mil. HUF/450 tis. CZK) • Náklady na distribuci • Licenční či produkční poplatky přesahující 4 % maďarského rozpočtu filmu • Uznatelné náklady mimo Maďarsko jsou omezeny na 25 % maďarských uznatelných nákladů • Náklady za pornografické, příliš násilné a další filmy nevhodné pro osoby do 16 let.

§ Zákon o audiovizí II (2004)

Maďarský Zákon o audiovizí II z roku 2004, významněji novelizován naposledy v roce 2014, předkládá podmínky pro získání podpory, stanovuje maximální výši podpory pro každý druh projektu a definuje roli Národního filmového fondu.

Účel podpory

- ▶ Zvýšit počet maďarských filmů a filmů v maďarské koprodukcii.
- ▶ Uspadnit možnost plánování rozpočtu produkce filmu.
- ▶ Zajistit, aby byly filmy dokončovány a dostály k divákům.
- ▶ Mobilizovat vlastní zdroje průmyslu a podpořit investice do filmového průmyslu.
- ▶ Zachovat stávající hodnoty maďarské filmové kultury v sousedních zemích a podpořit rozvoj nových hodnot.

Maďarský národní filmový fond rozvíjí dále tyto hodnoty s důrazem na:

- ▶ Zachování rovných příležitostí pro uchazeče, transparentnosti a porovnatelnosti tendrů pro výběr podpory.
- ▶ Zachování existence maďarského filmu a filmového průmyslu na domácím a evropském trhu, včetně trhů mimo Evropu a podpora šíření maďarské filmové kultury v Maďarsku.

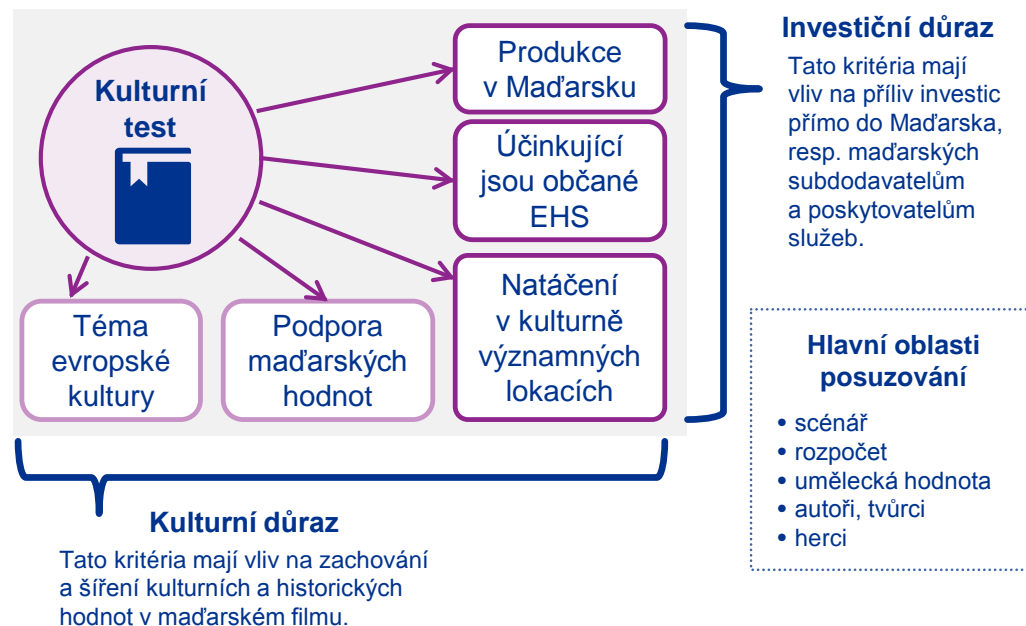
§ Další legislativa

- **Zákon LXXXI o korporátních daních a daních z dividend:** Novelizací zákona v roce 2010 byla zvýšena daňová sazba pro korporátní daně z 16 % na 19 %. Pokud je základ daně z příjmu korporací nižší než 500 mil. HUF, uplatňuje se solidárně nižší 10% daňová sazba.
- **Dekret č. 67/2013 (X.17.) EMMI** Ministra pro lidské zdroje o pravidlech státní podpory audiovizí mimo filmovou produkci.

*Zdroje: Zákon o audiovizí II (2004)
Zákon LXXXI o korporátních daních a daních z dividend
Dekret č. 67/2013 (X.17.) EMMI*

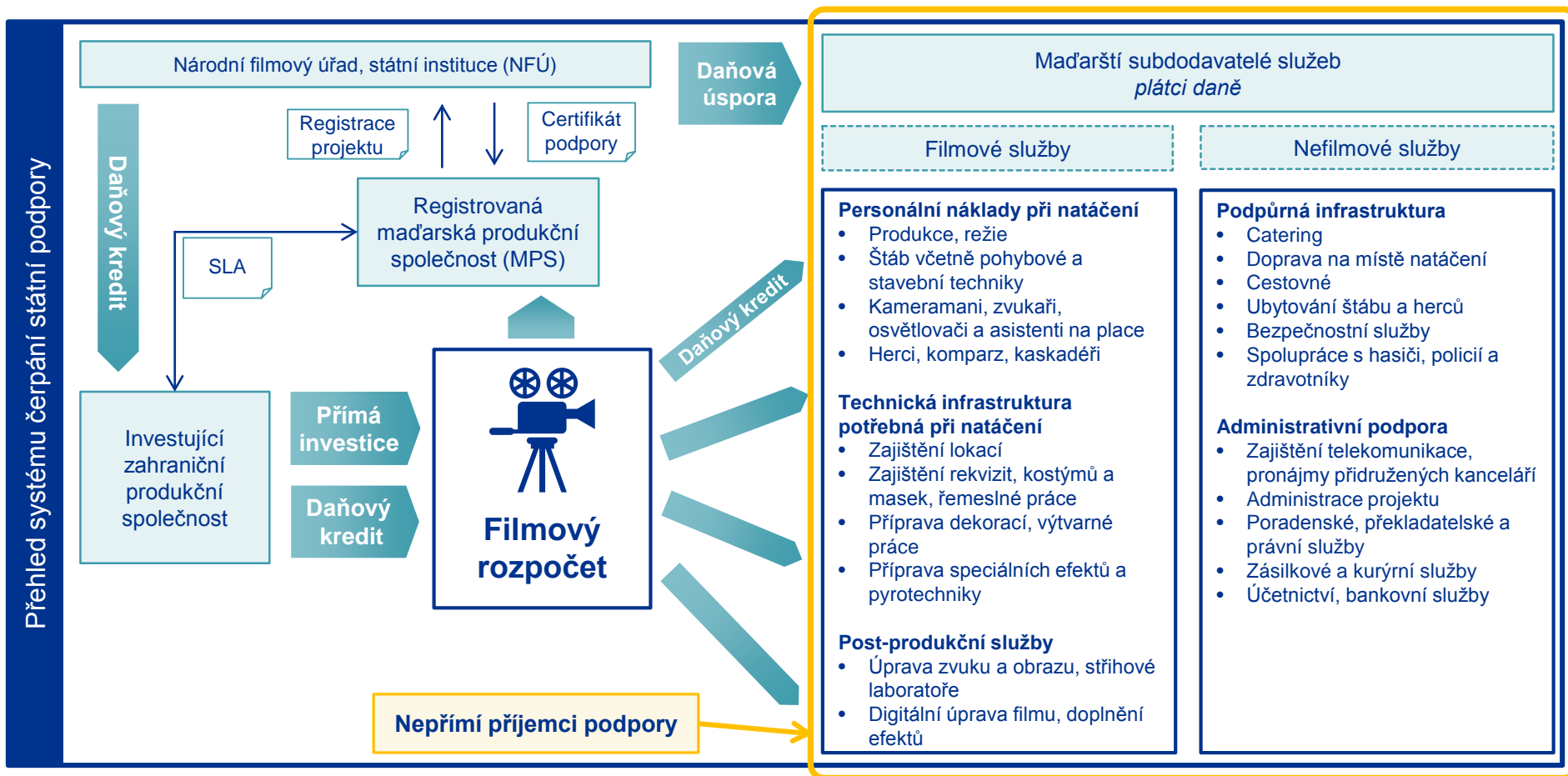
Kritéria výběru – kulturní test

Kulturní test má mimo jiné zajistit, aby existovala vazba mezi podporovaným filmem a zemí, ve které se natáčí. Jedná se nejen o filmem propagované hodnoty, ale také o směřování investic místním subdodavatelům. V Maďarsku je možné získat až třetinu bodů z kulturního testu za produkci v Maďarsku a obsazení filmu občany EHS. Kulturní podmínky pro produkci splňuje žádost pokud film obdržel alespoň 16 bodů v kulturním testu, z toho alespoň 4 z kulturní části:

Další poznámky

- ▶ V roce 2014 byly zvýšeny daňové pobídky z 20 % na 25 % rozpočtu produkce.
- ▶ Maďarský systém je pro investory zajímavější mimo jiné kvůli průběžnému nastavení poskytování pobídek – tedy systému, kdy může investor žádat v průběhu celého roku. V ČR je možné o pobídky žádat pouze jednou ročně.

Získání podpory předchází povinná registrace maďarské společnosti a projektu samotného u Národního filmového úřadu, koproducenti musí navíc podepsat smlouvu se spolupracujícími společnostmi. Zahraniční společnost musí mít **zajištěný kompletní rozpočet** už před natáčením. Produkce poté zaplatí **registrační poplatek** NFÚ ve výši 0,2 - 0,3 % rozpočtu, nanejvýš však 17 tis. EUR (470 tis. CZK). Projekt musí absolvovat povinný kulturní test EU (min. 16 bodů z 32 b a z toho alespoň 2 b ze sekce A *Kulturní kritéria*).

Podpora zahraniční produkční společnosti se vyplácí po doložení nákladů a podrobného rozpisu rozpočtu. Prostředky získává produkce od maďarských daňových poplatníků (subdodavatelů služeb), kteří díky tomu získávají daňové výhody. Po získání certifikátu podpory od Národního filmového úřadu se zvyšuje pravděpodobnost získání úvěrových prostředků od bank pro pokrytí nákladů během samotného natáčení. Příjemci podpory si mohou v žádosti vybrat, zda chtějí podporu získávat ve čtvrtletních či ročních intervalech.

Shrnutí klíčových závěrů části A

Shrnutí

- V České republice jsou pobídky filmovému průmyslu poskytovány dle Zákona č. 496/2012 formou **navrácení části uznatelných nákladů**, a to až **po ukončení filmové produkce** a uskutečnění auditu rozpočtu. Podmínkou pro přiznání filmové pobídky je splnění kritérií kulturního testu, jenž ověřuje, nakolik je filmový projekt v souladu s evropskými hodnotami a zda podporuje českou kulturu. Další podmínkou je předložení finančního zajištění projektu včetně rozpočtů a vyčíslení uznatelných nákladů.
- Uznatelné náklady jsou pouze ty, které příjemci pobídek (investoři) vynakládají externě dodavatelům za zboží a služby, zatímco interní náklady (mzdy, energie, odpisy) nelze z pobídky pokrývat. Tím se nicméně komplikuje situace např. pro filmové ateliéry (např. Barrandov), které, pokud by byly žadatelem o pobídku, nemohou z pobídky hradit část interních nákladů souvisejících s filmovým projektem. Toto pravidlo znevýhodňuje právě filmové ateliéry, **kteří by jinak svým renomé mohly přispět k lákání zahraničních filmových produkcí**.
- V Evropě poskytuje filmové pobídky různou formou zhruba polovina zemí. Výše maximálního podílu navrácených uznatelných nákladů se pohybuje mezi 17 % a 30 %. V ČR je výše podílu 20 % z nákladů na české subdodavatele zboží a služeb. Druhá 10% sazba, určuje míru vrácených nákladů, kterými byly uhrazeny odměny hercům a dalším členům štábu, jež mají místo podnikání mimo území ČR, ale odměna je předmětem srážkové daně v ČR.
- V roce 2014 činil **objem prostředků na filmovou produkci utracených v ČR celkem cca 4,9 mld. Kč**. Filmové pobídky v r. 2014 byly ve výši 800 mil. Kč. Jedná se o navýšení oproti roku 2013, kdy byly pobídky 500 mil. Kč a objem filmové produkce 3,6 mld. Kč. Pro rok 2015 je rozpočtováno na filmové pobídky 500 mil. Kč.
- Náklady na produkci filmu vytváří z větší části filmový štáb a jeho dodavatelé i subdodavatelé. Podstatná část nákladů plyne na poskytování služeb nefilmového charakteru. Podíl se mění podle náročnosti produkce na služby místních subdodavatelů služeb (zejména stavby). Přibližný podíl je **58 % filmových nákladů a 42 % nefilmových nákladů**.
- Filmové pobídky vytváří přímé zahraniční investice, které přímou úměrou korelují s výší filmových pobídek. Investice ve filmovém průmyslu se přelévají do dalších oborů podle toho, jaké služby konkrétní projekt vyžaduje. **Filmová produkce pomáhá vytvářet a zachovávat pracovní místa** v subdodavatelském řetězci a to zejména u malých a středních podniků a živnostníků. Mezi žádaná odvětví patří také tradiční řemesla a další úzce specializované obory.
- Kromě přímých efektů pobídek existuje několik nepřímých efektů. Významným oborem ovlivněným pobídkami je příjezdový cestovní ruch v ČR. Vyobrazení ČR ve filmech je silným marketingovým nástrojem propagace země v zahraničí.
- Daňové příjmy (DPH, daně z příjmů, spotřební daně, sociální a zdravotní pojištění) z filmového průmyslu převyšují výdaje na pobídky. Po započtení dalších úrovní dodavatelů a subdodavatelů se daňové příjmy zvyšují. Filmový průmysl patří k odvětvím, ve kterých se **návratnost investic ze státního rozpočtu vyznačuje nízkou rizikovostí a okamžitým/zpětným účinkem** (filmové pobídky jsou vypláceny až **po ukončení produkce, tedy po vynaložení nákladů investorem a předložení auditu**).
- Filmy natáčené v prostorách kulturních památek znamenají okamžitý, poměrně významný příjem do rozpočtu Národního památkového ústavu (ten následně část dává danému objektu). V rámci natáčení je v některých případech prováděna renovace částí objektu na náklady produkce. Produkce filmu Child 44 utratila 9,2 mil. Kč pouze za pronájmy (mimo studia), seriál Mušketýři platil za **pronájmy zámků a hradů přibližně 300 000 Kč týdně**. Tyto částky mohou přispět k udržení a obnově kulturně významných objektů ve správě státu.
- V České republice je zaveden systém investičních pobídek v průmyslu. Na rozdíl od filmových pobídek je možné některé druhy pobídek v průmyslu čerpat v investiční fázi (zvýhodněný převod území) a některé v době realizace (sleva na dani). Poskytnutí průmyslových pobídek se váže zejména na vznik pracovních míst, naplnění minimálních limitů pro pořízení majetku či šetrnost k životnímu prostředí. Pracovní místa obsazovaná díky průmyslovým pobídkám jsou v investiční fázi zejména ve stavitelství a logistice a v provozní fázi ve zpracovatelských odvětvích a managementu. Čerpání přínosů z pobídek probíhá dlouhodobě ve strategickém horizontu, na rozdíl od filmových pobídek, které mají okamžitý dopad.

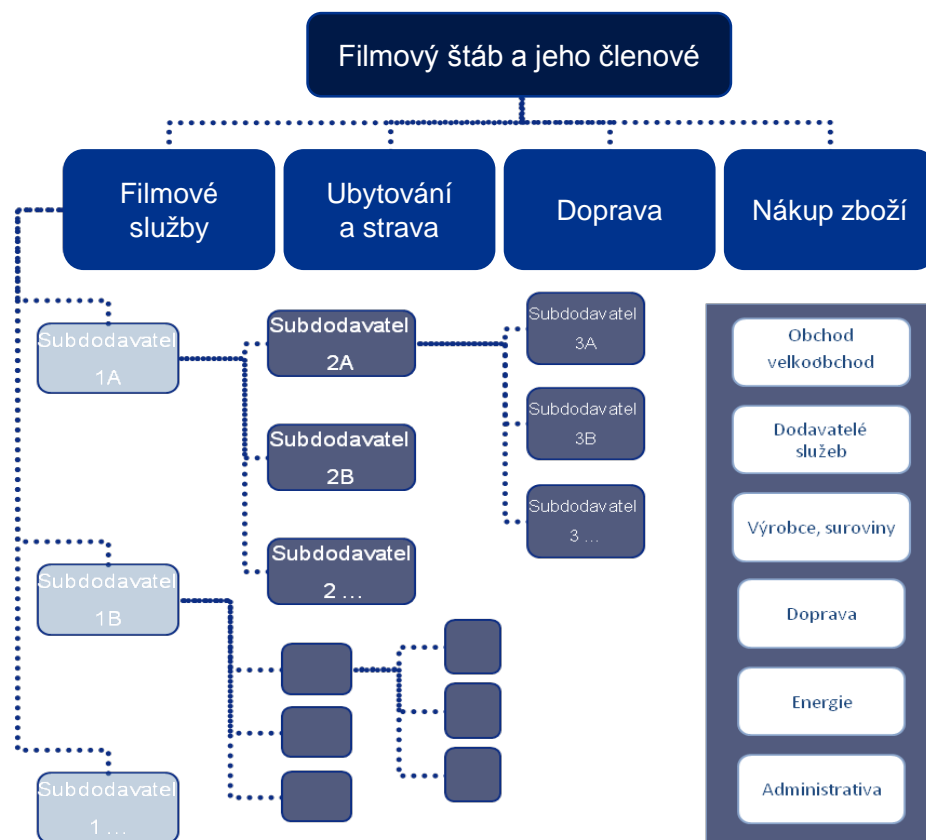
cutting through complexity

Část B

Rámcová analýza dopadů pobídek

B.1
Rámcové srovnání
návratnosti pobídek
při podpoře filmových
projektů

- Filmové natáčení realizované v České republice má podobně jako například cestovní ruch dopad na celou řadu odvětví národního hospodářství. Význam tohoto dopadu pro veřejné rozpočty je možné kalkulovat pomocí analýzy odběratelsko-dodavatelských vztahů.
- Analýza odběratelsko-dodavatelských vztahů zohledňuje co největší počet faktorů, které mohou mít přímý či nepřímý dopad na konečnou bilanci přínosu filmového natáčení v ČR.
- Kromě přímého významu ve formě daňových přínosů má realizace filmového natáčení význam i svými přínosy pro podnikatelské subjekty, marketingové, technologické a kulturní přínosy, vliv na infrastrukturu a zaměstnanost. Ceny produktů a služeb i daňové sazby odpovídají roku 2014.
- V analýze odběratelsko-dodavatelských vztahů je základním zdrojem spotřeba filmového štábu v České republice, tedy nakoupené služby a produkty – primární tržby. Tyto výdaje se následně rozdělují mezi subdodavatele kupovaných služeb. Model zohledňuje rozčlenění původních výdajů návštěvníka až do 10. úrovně hierarchického modelu. Do modelu vstupují i externí aktéři jako dodavatelé dopravy, energií, surovin apod.
- Pro vypracování byla použita široká datová a informační databáze zahrnující data a informace z následujících zdrojů: Rozpočty filmových natáčení poskytnuté Státním fondem kinematografie, ČSÚ, TLT Benchmark databáze, databáze a zkušenosti KPMG, CzechTourism, Eurostat

Grafické zobrazení analýzy odběratelsko-dodavatelských vztahů

Analýza odběratelsko-dodavatelských vztahů

- Rozčlenění do podskupin
- Vyčíslení výše poplatků za pobyt, stravování a dopravu
- Odhad realizovaných investic v oblasti filmových natáčení a rozvoje infrastruktury, alokace nákladů
- Vyčíslení nákladů, odhad ziskové marže, kalkulace zisku

- Výpočet DPH, daně z příjmů právnických osob, spotřební daně
- Kalkulace počtu pracovních úvazků
- Odhad daně z příjmu fyzických osob, odvodů sociálního a zdravotního pojištění

Vyčíslení výše reálných přínosů veřejným rozpočtům

Přínosy filmových natáčení za **jeden kalendářní rok** jsou srovnány s přínosy jiných odvětví za **jeden kalendářní rok** (přičemž investiční pobídky mohou být požadovány jen v některých odvětvích). KPMG prováděla analýzu ekonomických přínosů ve všech třech zobrazených odvětvích a výsledky odpovídají reálným projektům v roce 2014 (v případě filmového a výrobního průmyslu) a modelovým projektům (v případě cestovního ruchu).

Filmový průmysl přispívá k propagaci země jako turistické destinace

NA JAKOU OTÁZKU ODPOVÍDAJÍ UKAZATELE?

Kolik peněz je vynaloženo v rámci odvětví v ČR za 1 rok (2014)?

Kolik je z těchto peněz odvedeno na daních v ČR za 1 rok?

Jaký podíl v % je z vynaložených peněz odveden na daních?

Kolik peněz bylo vynaloženo celkem v multiplikaci (tedy včetně plateb návazným dodavatelům)?

Kolik je z těchto peněz odvedeno na daních v ČR za 1 rok?

Kolikrát se zhodnotí objem vynaložených peněz díky multiplikaci (tedy poptávání návazných dodavatelů)?

Kolik plných úvazků bude vytíženo za jeden rok díky danému průmyslu?

Popis srovnávaného projektu	FILMOVÝ PRŮMYSL	VÝROBNÍ/ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	TURISMUS / ZIMNÍ SPORTOVNÍ AREÁL
Podpora filmových projektů po celé ČR prostřednictvím pobídek – navrácení části uznatelných nákladů vynaložených filmovými produkcemi.			
Podpora filmových projektů po celé ČR prostřednictvím pobídek – navrácení části uznatelných nákladů vynaložených filmovými produkcemi.	Podpora filmových projektů po celé ČR prostřednictvím pobídek – navrácení části uznatelných nákladů vynaložených filmovými produkcemi.	Výstavba a provoz výrobního závodu v Moravskoslezském kraji s celkovou zaměstnaností cca 1 000 plných úvazků.	Výstavba a provoz multifunkčního sportovního a zábavního komplexu v horském středisku v České republice.
1. Roční vlastní spotřeba iniciovaná projektem/aktivitou v ČR	4,9 mld. Kč	4,8 mld. Kč	8 mld. Kč
2. Přímé přínosy pro veřejné rozpočty plynoucí z vlastní spotřeby	0,9 mld. Kč	0,2 mld. Kč	1,1 mld. Kč
3. Podíl přínosů pro veřejné rozpočty na spotřebě (2/1)	18 %	4,5 %	14 %
4. Roční spotřeba iniciovaná projektem/aktivitou v multiplikaci v ČR	9,5 mld. Kč	7,4 mld. Kč	16,9 mld. Kč
5. Přínosy pro veřejné rozpočty plynoucí ze spotřeby v multiplikaci	2,2 mld. Kč	0,8 mld. Kč	3,4 mld. Kč
6. Podíl přínosů pro veřejné rozpočty na spotřebě v multiplikaci (5/4)	23 %	11 %	20 %
7. Multiplikační koeficient (kolik dodatečných Kč stimuluje 1 Kč spotřeby) (4/1)	1,93	1,57	2,13
8. Roční indukovaná zaměstnanost v multiplikaci (plné pracovní úvazky)	8 570 zaměstnanců	2 690 zaměstnanců	12 080 zaměstnanců
9. Výše roční pobídky (pokud k ní došlo)	0,8 mld. Kč	0,4 – 0,5 mld. Kč	0 Kč

B.1 Rámcové srovnání návratnosti pobídek při podpoře filmových projektů

Srovnání návratnosti pobídek ve dvou odvětvích, struktura přínosů pro veřejné rozpočty

- V následující tabulce je porovnán **přínos jednotlivých odvětví** po odečtení pobídek (jejichž cílem je stimulace těchto odvětví). V prvním případě, je vyčíslen přínos filmového průmyslu a v druhém případě vznik výrobního závodu. Modelace přínosů dokazuje, že i přesto, že je filmový průmysl podporován pobídkami každoročně, jeho **ekonomické přínosy v multiplikaci jsou vyšší než u výrobního a zpracovatelského průmyslu**.
- Jedním z důvodů, proč jsou ekonomické přínosy filmového průmyslu pro veřejné rozpočty (2,2 mld. Kč) vyšší než u jiného odvětví, je velký podíl lidské práce a tedy větší zdanění sociálním a zdravotním pojištěním.

UKAZATEL PRŮMYSL	Roční spotřeba iniciovaná projektem/aktivitou v multiplikaci v ČR	Přínosy pro veřejné rozpočty plynoucí ze spotřeby v multiplikaci	Výše roční pobídky	Přínosy šetřených průmyslů ekonomice za předpokladu 10-ti letého fungování (rozdíl mezi ročním objemem spotřeby v multiplikaci za 10 let a pobídkou/pobídkami)
FILMOVÝ PRŮMYSL	9,5 mld. Kč	2,2 mld. Kč	0,8 mld. Kč	79,8 mld. Kč (předpoklad, že pobídka je poskytována <u>každý rok</u>)
VÝROBNÍ/ ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	7,4 mld. Kč	0,8 mld. Kč	0,4 – 0,5 mld. Kč	67,8 mld. Kč (pobídka byla poskytnutá <u>pouze v 1. roce</u>)

Kolik peněz bylo vynaloženo celkem v multiplikaci za 1 rok (tedy včetně plateb návazným dodavatelům)?

Kolik je z těchto peněz odvedeno na daních v ČR za 1 rok?

Přínos ekonomice (za 10 let) = jaký je rozdíl mezi penězi vynaloženými v ekonomice (včetně multiplikace) a přiznanými pobídkami za období 10 let?

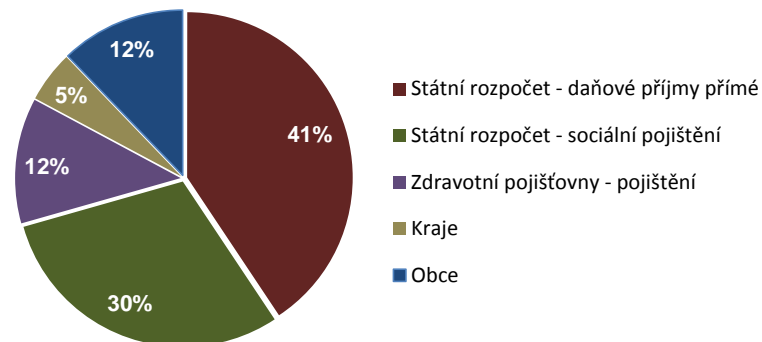

FILMOVÝ PRŮMYSL

Na jakých daních přichází peníze do veřejných rozpočtů?

Struktura příjmů pro státní a veřejné rozpočty

Alokace příjmů státních a veřejných rozpočtů z filmových natáčení realizovaných v ČR v r. 2014	mld. Kč
Státní rozpočet - přímé daňové příjmy	0,90
Státní rozpočet - sociální pojištění	0,66
Zdravotní pojišťovny - zdravotní pojištění	0,27
Kraje	0,11
Obce	0,27
CELKEM přímé příjmy veřejných rozpočtů včetně multiplikace)	2,21
CELKEM přímé příjmy veřejných rozpočtů (bez multiplikace)	0,9

Zdroj: Analýza KPMG

B.2

**Rámcová analýza
ekonomických dopadů
v případě zrušení
filmových pobídek**

Objem české a zahraniční filmové produkce realizované v ČR od r. 2002

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Objem filmové produkce v ČR* (mld. Kč)	4,9	5,3	1,9	2,4	2,2	2,7	1,6	1,5	1,5	1,7	2,3	3,6	4,9

Zavedení filmových pobídek v Maďarsku a dalších Evropských zemích v r. 2004.

- Na základě situace v letech 2003/2004, kdy byly zavedeny filmové pobídky v Maďarsku a dalších státech EU, zatímco v ČR neexistovaly, bude modelově naznačeno, co by znamenalo zrušení pobídek v současnosti = **pokles zájmu zahraničních štábů o natáčení v České republice by modelově znamenal 70% pokles jejich spotřeby v ČR** (rozdíl objemu produkce mezi lety 2003 a 2004), přičemž referenčním rokem je rok 2014.
- Podíl zahraničních filmových projektů na celkovém objemu filmové produkce se během posledních pěti let pohyboval mezi 60 a 80 % a jako výchozí částku, která se bude snižovat je tedy uvažováno **3 455 mil. Kč** a to o **70 %**.
- V případě extrémního scénáře zrušení filmových pobídek by se tedy příliv přímých zahraničních investic snížil o 2 418 mil. Kč**, návazné dopady jsou vyčísleny stejnou logikou jako přínosy (pomocí analýzy odběratelsko-dodavatelských vztahů – multiplikačního modelu).

+ 0,8 mld. Kč
zrušení filmových pobídek v ČR

3,5 mld. Kč
spotřeba realizovaná zahraničními filmaři v ČR, modelově se 70 % těchto filmařů (resp. jejich spotřeby) přesune pryč z ČR

- 2,4 mld. Kč
ztráta přímých zahraničních investic plynoucích z poklesu zájmu části zahraničních filmařů

Modelovaná ztráta zahraničních investic (70 % současného stavu)	Přímé prostředky o které přijdou veřejné rozpočty v případě zrušení pobídek	Prostředky v multiplikaci o které přijdou veřejné rozpočty v případě zrušení pobídek	Počet plných úvazků (FTE), které nebudou vytíženy	Kolik se ušetří na pobídce
- 2,4 mld. Kč	- 0,43 mld. Kč	- 1,08 mld. Kč	- 4 196 FTE	+ 0,8 mld. Kč

Bilanci konečné ztráty pro veřejné rozpočty lze vyčíslit na 282 mil. Kč (rozdíl mezi 1,08 mld. Kč a 0,8 mld. Kč). Za velmi negativní dopad lze dále považovat více než **4 tis. plných pracovních úvazků, které nebudou vytíženy.**

B.3
Rámcová analýza
nepřímých ekonomických
efektů
a rámcový odhad přínosů

PODPORA FILMOVÉHO TURISMU

Filmový turismus je využíván jako součást marketingové strategie českého cestovního ruchu už několik let. Může se jednat o jednorázové projekty (filmy *Bobule* podporující turismus na jižní Moravě), podporu filmových festivalů nebo komplexní marketingové kampaně.

Faktory ovlivňující úspěšnost marketingu cestovního ruchu

- intenzita komunikační kampaně místních institucí
- míra zobrazení lokace ve filmu či seriálu (location placement)
- míra spolupráce filmových komisí a agentur cestovního ruchu
- míra spolupráce s produkčním týmem, akvizice autorských práv

V ČR v současnosti funguje projekt na bázi uživatelské aktivity, filmovamista.cz, a cílená kampaň agentury CzechTourism:

filmovamista.cz Webové stránky a aplikace, které mapují filmová místa v ČR. Mapa je propojená s mezinárodní verzí movieloci.com. Počet lokací přesahuje 13 000 míst.

Filmový turismus – produkt cestovního ruchu Kampaň agentury CzechTourism probíhající v letech 2013-2015 má za cíl zvýšit počet zahraničních a tuzemských návštěvníků ve filmových lokacích 50 vybraných filmů.

Ve filmovém turismu lze rozlišit tři kategorie návštěvníků podle účelu jejich cesty. Rozdělení patří k jednomu z východisek pro kvantifikaci vlivu filmového průmyslu na cestovní ruch.

Náhodný návštěvník

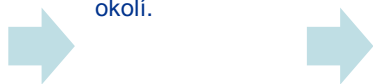
Pouze zjistí, že se nachází na filmové lokaci.

Okolní návštěvník

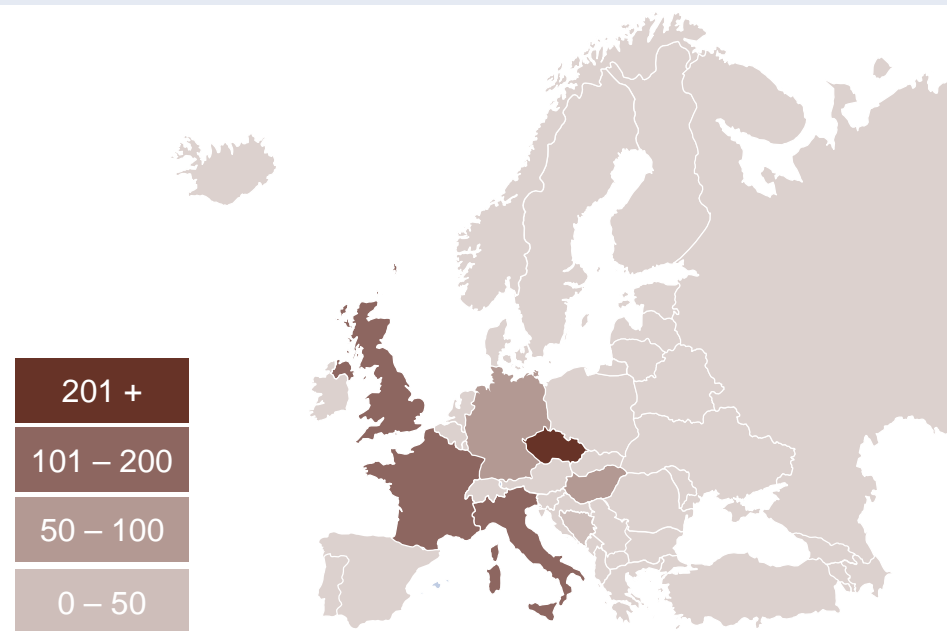
Návštěva lokace je součástí cesty po okolí.

Cílený návštěvník

Návštěva jedné a více lokací je primárním cílem cesty.

Mapa navštěvovaných filmových míst v Evropě (počet filmových míst)

Zdroj: movieloci.com/location

Českou republiku lze označit za jednu z nejvýznamnějších destinací pro filmový turismus v Evropě. Podle mezinárodní mapy filmových lokací se v ČR nachází největší počet filmových míst, resp. jsou nejlépe propagovány. Pro srovnání lze uvést, že Kalifornie je na mapě zanesena se srovnatelným počtem míst.

Detektiv
Wallander

0,6 mld. Kč
nárůst příjmů
z cest. ruchu

Od prvního vysílání filmové adaptace detektivního románu o inspektorovi Kurtu Wallandovi zvýšily příjmy z cestovního ruchu v místě děje, Švédském městě **Ystad**, z řádově 1,3 mld. Kč za rok 2002 na 1,9 mld. Kč za rok 2009, po vysílání.

Zdroj: mediatourism.info

**Příklady
efektu
filmu na
cestovní
ruch**

Příklady přímých odpadů filmových projektů či filmových adaptací knih na příjezdový cestovní ruch v místech natáčení (tzv. Film Induced Tourism, FIT) jsou rozsáhle pokryté ekonomickými studii. Organizace zabývající se propagací cestovního ruchu využívají běžné marketingových efektů filmových lokací. Příklady dopadů zahraničních filmů na příjezdový cestovní ruch ilustrují zobrazené projekty.

Pán
prstenů

17%
nárůst
návštěvníků

V roce 2004 přijelo 11 200 návštěvníků na **Nový Zéland** pouze za účelem návštěvy filmových lokací filmu *Pán prstenů*. Dle novějších průzkumů z června 2011 primárně za filmovými lokacemi přijelo 6 % návštěvníků, místa lokace navštěvuje ročně přes 47 000 osob. Po odvysílání prvního dílu trilogie *Hobit* je odhadován 13% nárůst počtu návštěvníků

Zdroj: Ministerstvo ekonomického rozvoje Nového Zélandu, 2012
Americas and Europe/Tourism New Zealand

Da Vinci
Code

139 000
návštěvníků
celkem

Rok po vydání první knihy byla návštěvnost **Rosslyn Chapel** 9 500 osob. Od odvysílání filmu založeného na knice byla kumulativní návštěvnost 139 000 osob.

zdroj: salzburg.info

Za zvuků
hudby

300 000
návštěvníků
ročně

Na popud muzikálu *Za zvuků hudby* z roku 1965, odehrávajícího se v **Salcburku**, absolvuje oficiální prohlídky filmových lokací ročně bezmála 300 000 návštěvníků.

Zdroj: salzburg.info

Downtown
Abbey

4 000
návštěvníků za
1 odpoledne

Po premiérovém vysílání druhé série úspěšného britského seriálu *Downton Abbey* vzrostla návštěvnost **hradu Highclere**, filmové lokace, na 4 000 návštěvníků za jediné odpoledne. Po předchozí sérii dosahovala návštěvnost hradu pravidelně 1 200 osob.

Zdroj: variety.com

Příklady filmového turismu v ČR

Filmový turismus v České republice lze dokumentovat na několika případech úspěšných filmů natáčených v Praze či v jiných částech republiky. Propagace filmových míst se rozmáhá postupně, některé lokace řadí zážitky spojené s filmem do své nabídky, v některých místech je potenciál méně využíván.

Části projektů, které se realizují z důvodu vhodnějších podmínek v regionech mimo Prahu, zahrnují následující lokace (také viz mapu):

- kulturní památky, jejichž pronájem se koncentruje v okolí Prahy;
- specifické kulturní památky, které jsou využívány ve většině regionů ČR;
- přírodní lokality, rozptýlené radiálně v horských oblastech a územích u státních hranic;
- technologická centra, například v Ostravě;
- lokality historického významu, například Terezín.

Ode to my father Ostrava

Industriální lokace

Město Ostrava je jedním z mála měst v ČR, ve kterých působí regionální filmová kancelář ve spolupráci s Czech Film Commission a CzechTourism. Do Ostravy se podařilo přilákat jihokorejský štáb na natáčení filmu *Ode to my father*.

Letopisy Narnie Severní Čechy

České Švýcarsko, Teplice

Snímek *Letopisy Narnie: Lev, čarodějnice a skříň* využil venkovních lokací na Novém Zélandě i na severu Čech v okolí Tisé a Teplic. Propagace lokací však není příliš využívána ani v jednom z měst.

Casino Royal Karlovy Vary

Grandhotel Pupp

Jeden z amerických filmů série o agentovi 007 se natáčel z velké části v Karlových Varech, a to konkrétně v Grandhotelu Pupp. První vysílání filmu proběhlo v roce 2006 a doposud je součástí nabídky hotelu balíček „Ve stopách agenta 007“. Kromě Karlových Varů se film natáčel v Lokti nad Ohří.

Mission Impossible Praha

Různé lokace

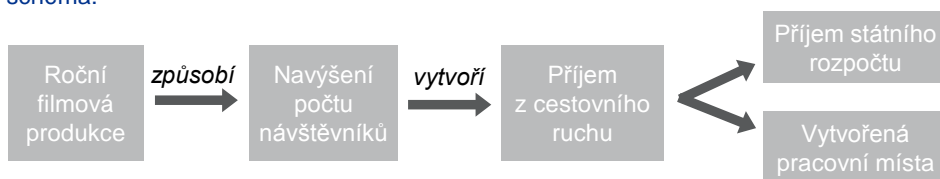
V pražských exteriérech byla natáčena řada filmů, mimo jiné zde byly natočeny záběry ze dvou dílů americké filmové série *Mission Impossible* (1996 a 2012). Také tyto filmy pomáhají zvyšovat návštěvnost Prahy, která patří k několika málo místům, kde se v ČR konají prohlídky po filmových místech.

Zdroj: filmlocations.cz

Metodika

Kvantifikace přínosu filmového průmyslu pro cestovní ruch odpovídá zvýšení příjmů do státního rozpočtu a zvýšením počtu vytvořených pracovních míst díky návštěvníkům, kteří do ČR přijíždí na popud filmů natočených v ČR za jeden rok. Jak zobrazuje následující schéma:

Při kvantifikaci vlivu filmového průmyslu na příjezdový cestovní ruch v České republice budou zohledněny následující předpoklady:

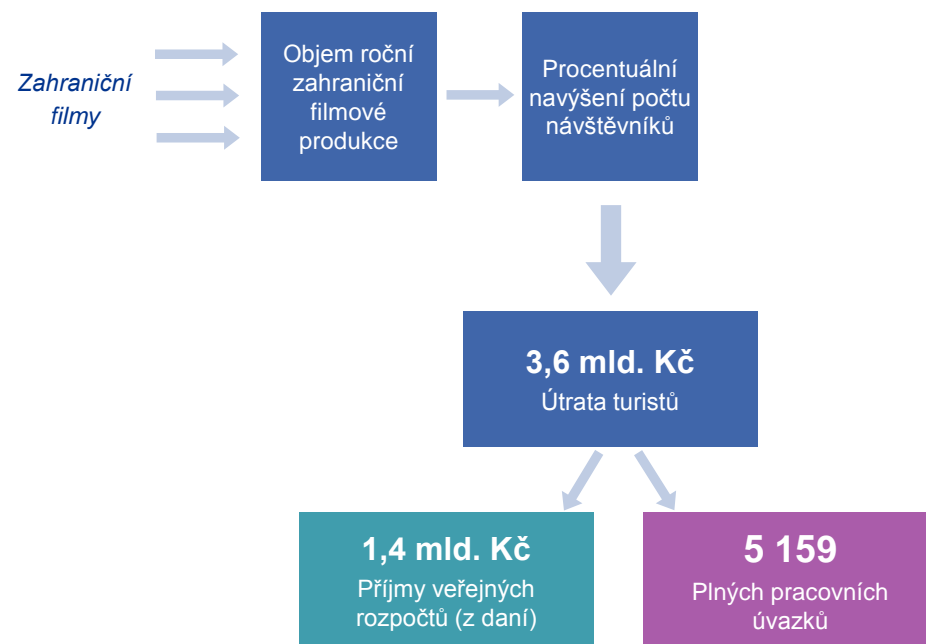
- Pro navýšení počtu návštěvníků jsou vytvořeny dostatečné předpoklady (např. přímé letecké spojení významných čínských měst s Prahou).
- Film je v zemi původu dostatečně populární, aby nalákal diváky k návštěvě filmových lokací. Navýšení počtu turistů vychází ze statistických dat předchozích let a odborných konzervativních odhadů.
- Uvažovány jsou pouze země relevantní pro analýzu, které pravidelně v ČR natáčejí. Jedná se o **sousední země** (Slovensko, Rakousko, Německo a Polsko), **významné evropské země** (Itálie, Francie, Velká Británie) a **některé zámořské země** (USA, Čína). Turisté patří do kategorie cílených návštěvníků.
- Každý návštěvník setrvá v České republice tři dny a dvě noci, během nichž navštíví jednu nebo více blízkých lokací a další kulturní památky v okolí a **v průměru utratí 8 960 Kč** za celý pobyt.

Země původu	Počet příchozích turistů v roce 2013
Čína	174 263
Francie	292 623
Itálie	357 099
Německo	1 484 169
Polsko	424 402
Rakousko	229 729
Slovensko	452 421
USA	413 085
Velká Británie	379 373

Statistické údaje : Czechtourism s využitím dat ČSÚ a STEM/MARK.

Výpočet

Výpočet vychází ze stejné logiky jako analýza odběratelsko-dodavatelských vztahů – multiplikační model. Vzorec je na rozdíl od výpočtu přínosů filmové produkce upraven pro cestovní ruch. Navýšení se mezi různými zeměmi liší. Zde je kalkulováno se sumou všech návštěvníků přicházejících do ČR nezávisle na tom, kolik let po premiéře daného filmu to bude.

Při filmové produkci odpovídající úrovni roku 2014 by byl celkový **příjem do státního rozpočtu** ze spotřeby příchozích turistů v ČR **cca 1,4 mld. Kč**. Počet plných **pracovních úvazků** by v důsledku zvýšení objemu cestovního ruchu vzrostl **o 5 159**.

**Shrnutí klíčových
závěrů části B**

Shrnutí

- Ve druhé části studie byly dopady filmových pobídek modelově kvantifikovány i v dalších úrovních odběratelsko-dodavatelských vazeb (tedy včetně dalších úrovní subdodavatelů). Tato metodika byla zvolena, aby bylo možné komplexně vyčíslit ekonomický dopad vyplývající z filmových natáčení. Základem pro tento model jsou nejrůznější faktory ovlivňující příjmy a náklady plynoucí z filmového průmyslu, mimo jiné dodavatelé v prodeji zboží, ubytování, stravování, logistice a dalších včetně jejich subdodavatelů.
- V rámci analýzy odběratelsko-dodavatelských vztahů byly porovnány příjmy z filmového průmyslu, zpracovatelského průmyslu a příjmy z cestovního ruchu za jeden kalendářní rok. Příjem státnímu rozpočtu spočívá v přímých i sekundárních daňových příjmech, sociálního pojištění, zdravotního pojištění a příjmů krajů a obcí.
- Z modelové projekce vyplývá, že objem filmového průmyslu (včetně dalších úrovní odběratelsko-dodavatelských vazeb) v ČR **za období 10 let dohromady bude tvořit investici v celkové výši 79,8 mld. Kč** (tedy objem filmového průmyslu za období 10 let po odečtení každoroční pobídky). Prostředky, které do české ekonomiky přinese konkrétní referenční projekt s relativně srovnatelnou pobídkou ve **zpracovatelském průmyslu** za 10 let budou tvořit **67,9 mld. Kč** (při poskytnutí pobídky pouze v prvním roce a tedy jejím odečtení při výpočtu).
- Indukovaná zaměstnanost filmového průmyslu činí odhadem **8 570 plných pracovních úvazků ročně** (ve srovnání s 2 690 pracovními místy vytvořených referenčním projektem ve zpracovatelském průmyslu a 12 080 pracovními místy v odvětví cestovního cestovním ruchu).
- Součástí studie je analýza dopadů krajní situace, kdy by byly filmové pobídky zrušeny úplně. V takovém případě by došlo k jednoznačnému odlivu zahraničních investic do filmového průmyslu v důsledku přesunutí filmových produkcí do jiných konkurenčních zemí ve střední Evropě. Za předpokladu, že by tímto došlo k 70% poklesu zahraničních investic ve filmovém průmyslu (odhad plyne z poklesu investic v předchozích letech), by tento propad zahraničních investic znamenal přibližně **2,5 mld. Kč**. Z toho by plynula **přímá ztráta 500 mil. Kč byla pro veřejné rozpočty a cca 1 mld. Kč** v dodatečných příjmech státního rozpočtu plynoucích z nevytížení dalších odběratelsko-dodavatelských vztahů.
- Nepřímé dopady investičních pobídek se přenáší významnou měrou do cestovního ruchu a propagace České republiky v zahraničí. Tzv. „filmový turismus“ je rozšířeným konceptem cestovního ruchu, který má v ČR velký potenciál. Ve světovém měřítku patří ČR k vyhledávaným destinacím filmových turistů pro návštěvy filmových lokací, což přímou úměrou koreluje s počtem projektů natočených v ČR. **Příjem z filmového cestovního ruchu do státního rozpočtu** (po započtení dalších úrovní odběratelsko-dodavatelských vazeb) **byl odhadnut ve výši cca 1,4 mld. Kč**. Související počet **plných pracovních úvazků dosahuje 5 159**.

cutting through complexity

© 2015 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved. Printed in the Czech Republic.